

Sabaliūskas Algirdas (gimė 1929 liepos 26 Marijampolėje), lietuvių kalbininkas, habil. dr. (1975), Latvijos MA užsienio narys (1992), Lietuvos MA narys korespondentas (1998). 1953 baigė Vilniaus u-tą. 1953–2001 dirbo Lietuvių kalbos i-te, direktorius (1997–2000), Vilniaus pedagoginio u-to prof. (1997). Disertacija – „Baltų kalbų žemės ūkio augalų pavadinimų kilmė“ (1958). Šia tema paskelbė straipsnių (*MA Darbai* 2(3), 1957; 2(5) 1958; *LiK* 3, 1958; *R. kr Endz.*, Rīga, 1959 ir kt.). Habilitacinis darbas – „Baltų kalbų leksikos tyrinėjimai“, jo pagrindu paskelbta: „Lietuvių kalbos leksikos raida“ (*LKK* 8, 1966), „Baltų kalbų naminių gyvulių pavadinimai“ (*LKK* 10, 1968), „Iš baltų kalbų gyvulininkystės terminologijos istorijos“ (*LKK* 12, 1970). Išleido knygas „Lietuvių kalbos tyrinėjimo istorija: Iki 1940 m.“ (1979), „Lietuvių kalbos tyrinėjimo istorija: 1940–1980 m.“ (1982; už jas 1984 paskirta Lietuvos valstybinė premija), „Baltų kalbų tyrinėjimai“ (1986), „Lietuvių kalbos leksika“ (1990), „Rytų slavų kalbininkai lituanistikos baruose“ (su Jonu Palionių, 1990). Parašė populiarias kalbotyros knygeles: „Žodžiai keliauja“ (1962, ²1993), „Žodžiai pasakoja“ (1965), „Žodžiai atgyja“ (1967, ³2000; „Noted Scholars of the Lithuanian Language“, Chicago, 1973 anglų k.; atskiri skyriai išversti į japonų kalbą), „Šimtas kalbos mįslių“ (1970, ²2001), „Kaip tyrinėta lietuvių kalba“ (1984); „Mes baltai“ (1986; anglų kalba „We, the Balts“, Vilnius, 1993 švedų kalba „Vi som ar balter“, Vilnius, 2005, italų kalba „Noi Balti“, Vilnius, Livorno 2007), „Iš kur jie?“ (1994). Prisidėjo prie įvairių lietuvių kalbotyros leidinių parengimo ir redagavimo. Paskelbė daug straipsnių lietuvių kalbos leksikos, tyrinėjimo istorijos klausimais, recenzijų. Į lietuvių kalbą išvertė latvių grožinės literatūros kūrinių.

L: Sabaliauskas A. *Lietuvių kalbos tyrinėjimo istorija 2*, Vilnius, 1982, p. 76–77; Morkūnas K. Prasmingi gyvenimo ir kūrybos dešimtmečiai. *KK* 72, 1999, p. 123–127; Zinkevičius Z. Lituanistikai paskirtas gyvenimas. *GK* 7, 1999; *Algirdas Sabaliauskas. Bibliografija* / Sudarė I. Kukučionytė, Vilnius, 2004 (Danguolės Mikulėnienės, Kazio Morkūno straipsniai apie Sabaliauską); Karaciejus J. Sveikiname Algirdą Sabaliauską. *ALt* 53, 2005; Eckert R. Prof. Dr. Algirdas Sabaliauskas zum Siebzigsten. *PB* 10, 2000, p. 161–164. K. M.

Lietuvių kalbos enciklopedija, sudarė Kazys Morkūnas, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2008, p. 466.